

confós, més o menys, dos llocs veïns, amb dos noms parònims. Un, el personal RAMION, i l'altre un RIVUM MINIONEM 'riu et rogenc, vermellós' d'origen paral·lel al *Minho* gallego-portuguès: del ll. cl. *minius* 'vermellós'.

Consta que en el te. de Tordera hi ha una «ermita de sant Andreu» (ho recull també el N.C.E.C.), i *Ramió* ja no és terme de Tordera, però no gaire lluny. Ara bé, ja hem vist que un dels docs. més antics dona *Sant Pere* com el sant advocat d'aquesta parròquia, i que d'altres més nombrosos li assignen Sant Andreu. És sabut que les advocacions hagionímiques són susceptibles de canvi i de duplicació. Però encara és més clar si es va produir una confusió entre dos llocs veïns: un d'ells *St. Pere de Ramió*, que seria el llogaret actual —notem que en el doc. de 1201 va citat entremig de Martorell i Horsavinyà, que és precisament la situació geogràfica del llogaret—; i d'altra banda *St. Andreu de Riunaió* (MINIONE), que haurà estat originària el nom i advocació de l'ermita pertanyent ja al terme de Tordera.

Un poc al Nord de la vila de Tordera, dins una bella vall, hi ha en efecte un santuari, on se celebren aplecs i fontades, que jo he visitat més d'un cop des de c. 1957; cert que avui en diuen *Sant Ponç*, però és perquè allí se celebra cada any un aplec i fira d'herbes, posada sota l'advocació d'aquest sant (que n'és «especialista»). Jo crec que era aquest el Stus. Andrea de RIVO-MINIONE; encara que, de resultes de la confusió, *St. Andreu* quedà com advocat de la parròquia.

D'allí estant jo he remuntat el sot, que no sempre porta molta aigua —per tant aqueixa aigua és rogenca. I vall amunt s'arriba a la collada del gran serrat que baixant d'Horsavinyà i Roca-rossa, va a morir damunt Hostalric, entremig de *Ramió* i Fogars. Des de la collada jo veia a una banda, als meus peus, el llogaret de *Ramió*, al NNO., i el sot de *St. Ponç*, al ESE., separats els dos llocs només per uns 2 o 3 k. l. r. La confusió era, doncs, imminent, sobretot per als jerarques eclesiàstics, que els en parlaven de lluny, i fins per als viciosos templers de Roca-rossa que no s'allunyaven del convent; i per als capellans que anaven destinats i no eren d'allí. Però no per als rústics locals que encara avui han mantingut intacte el nom del llogaret *Ramió*, fidels a l'ètimon primer.

HOMÒNIMS. 2) Cortals de *Ràmio*, en el te. parroquial d'Andorra la Vella, cap avall de la vall del Rimadriu, que desemboca per l'esq. cap a Les Escaldes. Provenent de la forma romanitzada *RAMIUS* del NP. En *E.T.C.* II, 26, 35, i en *LleuresC.*, 202, n. 5, plantejo i ja resolc el problema fonètic de la terminació àtona *zio*.

3) *Canal de Ramió* a l'alta Ribagorçana, te. Casterner de Noals (XIX, 133).

4) *Ramionet*, mas, te. Susqueda (XLIV, 86).

B) Del citat nominatiu germ. *RAMIS*:

1) *RAMIS*, *St. Julià* de ~, poble del Gironès, amb mun. i esgl., i llogaret dalt de la serra, a l'esq. del Ter,

7 k. al N. de Girona. Pron.: *san žulià də řámis* (sempre el nom sencer) a Girona, Casac. 1920.

MENCIONS ANT. 982: sembla ser el «Sanctus Julianus in comitatu Gerundensi, ecclesiam» (*Cat. Car.* II, 243.15); 1187: només «*Podium Sti. Juliani*», parlant de *St. Vicenç* de les Roquetes (*BABL* IV, 481); 1359: *St. Julià* de *Rames* (*CoDoACA* XII, 104); 1362: «*Sti Juliani de Ramis*» (*Monsalv.* XVII, 153); 1372: id. ib.; 1379: id. (*Alsius*, 121).

B) 2) A Cerdanya: Solà i pleta de *Ramis*, prop de la pleta de Carlit, te. Angostrina (XXIII, 104.22, igual a Dorres).

B) 3) La *Penya 'l Ramis*, te. Pedreguer (XXXIII, 95.20).

B) 4) A Mallorca, sengles poss. o llocs menors: a Inca (ja m. Despuig XL, 43.20; Masc. 19A2); a Ciutat, a Sencelles i a Porreres; i cognom: pertot. El poble de Llubí es divideix en 2 meitats: la del N., *Llubí* estricta, i *Son Ramis*, la meitat S., que ja figura en el Despuig XL1, 1.13; Masc., 19A8-B5.

5) A l'Aude: *Ramis* lieu-dit, te. Fanjaus (ja *Ramis* 1226, *Arramio* 1307, *Ramiu* 1316: Sabarthès).

Ramó, V. *Vilarramó* *Camp-Ramonet*, *Ramoneda*, V. *Romani*

RAMPERA

Partida muntanyenca de Massalavés (XXXI, 79.21). Crec que es tracta d'un lloc de pastors, un redós o balma arrimada a una penya: llavors deu ser un compost d'*arran* en el sentit d'aixopluc que s'arrangen els pastors per a ells i el bestiar, arribat a una balma o rocassa (*DECat* VII, 97a23-48), combinat amb *pera*, variant de *pedra* (*PETRA* 'roca'): *L'Arran-Pera* > *la Rampera*. Cf., per ex., *L'Arran del Penyó*, jaça de pastors a la Serra de Bèrnia (a48). Un parònim val. *Rampetes*, al Puig de Sta. Maria (XXX, 75.23, '23 × '35) [un altre inf. parlà d'una Caseta del *Rampete* (?)]. Sembla una altra cosa; tanmateix potser podria ser un duplicat d'allò, en forma conservadora, mossàrab, **Rampetes* (*PETRAS*), amb la segona *r* dissimilada.

RAMPINS, Carrer dels ~

Veïnat d'Osona, agre. a les Masies de Voltregà. De l'eina agrícola, que s'explica en *DECat* VII, 84a16 ss.

Derivat de *rampa*, en el sentit etimològic de 'ganxo', com a símbol dels pagesos i dels bosquerols que forneixen rampins (brancs ganxuts).

D'un altra derivat **rampúgol*, variant de *rampugoll*, -*pagoll*, -*pugall*, gros garfi o eina recorbada de mariners i pescadors (ib., 85a26-b13) ve *Rampúgol*, que recordo com nom d'una vall de la Costa Brava (te. Lloret).

Rampinyo, *Mas ~* i *Rampinyol*, V. *Rapinya* *Ram-*